

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Forskriftsendring for Examen philosophicum (ex.phil.)

Tilråding:

1. I forhold til S-sak 31/04 om fellesemnene vedtas følgende endringer:

- 2/3 av ex.phil. skal være likt for alle studenter ved NTNU. Ex.phil. tilpasses ulike fagområder gjennom varianter der inntil 1/3 av innholdet er forskjellig.
- Det skal fremgå av studieplanen hvilken variant som inngår i studieprogrammet.
- Ex.phil. plasseres ut fra hensynet til studieplanstrukturen og en vurdering av emnets funksjon i studieprogrammet.

2. Dette fører til at bestemmelsen om fellesemnene i Forskrift av 07.12.05 nr. 1684 om studier ved NTNU endres.

§ 13 nr. 4 første strekpunkt skal lyde:

" Ex.phil. på 7,5 studiepoeng. 2/3 av ex.phil. skal være likt for alle studenter ved NTNU. Ex.phil. tilpasses ulike fagområder gjennom varianter der inntil 1/3 av innholdet er forskjellig. Det går fram av studieplanen hvilken variant som inngår i studieprogrammet."

3. Det gis økt basisbevilgning på inntil kr. 100.000

Rektor får fullmakt til å vedta hvilket studieår endringen skal gjelde fra.

Bakgrunn

I følge universitets- og høyskoleloven § 3-2 kan Departementet fastsette at bestemte emner på inntil 20 studiepoeng skal inngå i en grad.

I henhold til Stortingsmelding 27 i 2001 (Kvalitetsreformen), skal alle utdanninger "inneholde elementer av etiske, forskningsmetodiske og vitenskapsteoretiske emner knyttet til utdanningens formål og egenart."

Examen philosophicum (ex.phil.) ved NTNU er et emne som skal ha en studieforbereende rolle og bidra i allmenndannelsen av studenter innen akademien. Emnet ble ved innføringen av Kvalitetsreformen i 2003 normert til 7,5 studiepoeng.

Vedtatt i styresak 31/04: NTNUs utdanningsprofil og innføringsemnene ved NTNU, sier følgende: "*Ex.phil. skal være likt for alle studenter ved NTNU. Studieprogramspesifikke behov skal ivaretas ved tilpasninger i øvingsopplegget. Ex.phil. bør primært legges til 1. semester, men dette kan fravikes dersom faglige hensyn tilsier det.*"

Høsten 2006 ble det gjennomført en studentundersøkelse ved NTNU i samarbeid med Sentio. Et av spørsmålene i denne undersøkelsen gikk som følger: "Har du utbytte av de obligatoriske emnene (Ex.phil. og Eksperter i Team)?" Rapporten fra undersøkelsen viser at kun 4 % krysset av for svaret "i svært stor grad" og 13 % for "i stor grad".

På bakgrunn av dette utfordret Studenttinget rektor "*til å nedsette et utvalg som går igjennom ex.phil.-emnets form og innhold.*"

Prodekan ved NT, Anne Borg, ledet utvalget som var bredt sammensatt med representanter for alle fagområder, studentene og med eksterne representanter. En spørreundersøkelse ble gjennomført som del av grunnlaget for utvalgets 11 møter.

Utvalgets forslag

Det grundige utvalgsarbeidet munnnet ut i en rapport som foreslo en rekke tiltak for å utvikle ex.phil.

Utvalgets forslag berører blant annet:

- Innhold – varianter der 1/3 er tilpasset ulike studieområder
- Arbeidsform – med mindre seminargrupper som gir økt mulighet for studentaktivitet
- Vurderingsform – med karaktergivende oppgaver i tillegg til slutteksamen
- Organisering – med ex.phil.-kontakter som ivaretar samvirke med de aktuelle fagmiljøene

Forslag til endring av ex.phil.

Basert på høringsuttalelser, fagligpedagogiske vurderinger og økonomiske beregninger foreslås følgende endring av examen philosophicum:

1. Det opprettes fire innholdsmessig unike varianter av ex.phil., tilpasset ulike fagområder. Hvert enkelt studieprogram velger så hvilken variant som er mest relevant for deres studenter.
 - a. Eksempel på inndeling i varianter:
 - En variant for arkitektur, teknologi og realfag
 - En variant for medisnutdanningen
 - En variant for bildekunst og utøvende musikk
 - En variant for humaniora og samfunnsvitenskap
 - b. 2/3 felles kjernepensum utarbeides i samarbeid mellom fagmiljøene. 1/3 gjøres fagtilpasset i samråd med de enkelte fagområdene.

- c. Praktisk organisering av dette utredes nærmere. Muligheter er tilpassede forelesninger for de ulike variantene innenfor samme emnekode, modulisering av ex.phil. i flere emner, eller egne selvstendige emner for de fire variantene. Det forutsettes at ex.phil. ikke deles opp i mindre moduler.
2. Overordnet læringsmål for ex.phil. justeres for å tydeliggjøre den fagnære tilnærmingen.
- a. Forslag til overordnet læringsmål:
"I ex.phil. skal studentene, gjennom en historisk og problemorientert innføring i filosofiske, etiske og vitenskapsteoretiske emner, bli i stand til å forholde seg reflektert til eget fagområde, og til vitenskap og samfunn generelt. Studentene skal øves opp i vitenskapelig og kritisk tenkemåte, og i krav til vitenskapelighet."
3. Læringsmål for de ulike variantene utvikles
- a. For at relevansen og koblingen til fagområdene skal bli tydeligere for studentene og fagmiljøene, er det nødvendig å gjøre dette eksplisitt gjennom beskrivelsen av de tilpassede variantene.

I tillegg til åpning for flere varianter av ex.phil. gir tilrådingen også større fleksibilitet til innpassing av emnet i studieløpet, gjennom at følgende setning strykes: "Ex. phil. bør primært legges til 1. semester, men dette kan fravikes dersom faglige hensyn tilsier det."

Økonomisk konsekvens

Den foreslåtte endringen vil gi økte kostnader i henhold til inntektsfordelingsmodellen:

Økt basisbevilgning gjennom utvidelse til fire paralleller, fra 600 000,- til 700 000,-